

Bilag IV.

I Anledning af det høje Ministeriums Skrivelse af 3dje ds., som jeg i Gaar har modtaget, og hvori der afsættes mig Erklæring om nogle af Folketingsudvalget angaaende Vøninger ved det store kongelige Bibliotek fremsatte Spørgsmaal, skal jeg tillade mig at bemærke følgende:

Det har altid forekommet mig, at den store Del af Befolkningen, som er forhindret i at benytte de offentlige Biblioteker paa den Tid af Dagen, da de nu staa aabne, havde et gyldigt Krav paa, at i det mindste et af Bibliotekerne var aabnet i nogle Aftentimer, og naar jeg ikke selv har stillet noget Forslag i saa Henseende, har dette nærmest sin Grund i, at jeg ikke har fundet nogen tilstrækkelig Betryggelse mod Ildsvaade, enten i det Lokale eller i de Belysningsmidler, som hidtil have kunnet anvendes til et saadant Øjemed. Hvad de sidste angaar, kunde der vel — allerede paa Grund af det store Rum, der skulde oplyses — kun være Tale om Gas eller elektrisk Lys. Men Brugen af Gas medfører jo under hvilke som helst Forhold en saa iøjnefaldende Fare, at jeg aldrig kunde tilraade Anvendelsen af dette Belysningsmiddel i en Bygning, der indeslutter saa store Værdier som Universitetsbiblioteket. Og skønt Faren ved Anvendelsen af elektrisk Lys uden Tvivl er mindre, har man dog lige til den sidste Tid set den ene Ildbrand efter den anden opstaa ved Brugen deraf. Naar derfor Folketingsudvalgets første Spørgsmaal — for Universitetsbibliotekets Vedkommende — gaar ud paa, „hvor vidt der under de nuværende lokale Forhold kan indlægges kunstigt Lys i Læsesalen paa Universitetsbiblioteket“, maa jeg for mit Vedkommende nøjes med at svare, at jeg ikke er Tekniker nok til at afgøre, om de elektriske Ledninger nogeninde kunne lægges saaledes, at de ere absolut farefrie. Men hvis dette ikke lader sig gøre, mener jeg, at der ved Flytningen af Bibliotekets Læsesal, som formentlig vil finde Sted til Sommer, vil vindes et Lokale, som i hvert Fald frembyder langt gunstigere Betingelser end de nuværende Læsestuer for Anvendelsen af elektrisk Belysning, idet nemlig Lokalet ved brandfaste Mure og Hvalvinger er adskilt fra det egentlige Bibliotek. Størst Sikkerhed vilde det maatte frembyde at tilvejebringe en farefri Belysning i det Rum, hvori Manden, som skulde have Tilflugt med de besøgendes Tøj, skal opholde sig; thi dette Rum er ikke brandfrit. Men i det hele tillader jeg mig at foreslaa, at den endelige Besvarelse af dette Spørgsmaal overlades Bygningsinspektøren som den rette Saakhindige.

Vøningsudvalgets 2det Spørgsmaal gaar — for Universitetsbibliotekets Vedkommende — ud paa, hvilke Forandringer det maatte medføre i det forelagte Lovforslag, om Vøninger for de ved Universitetsbiblioteket ansatte Embedsmænd, dersom Biblioteket holdtes aabent hele Dagen, f. Eks. fra Kl. 9—8. Hertil skal jeg først bemærke, at intet større Bibliotek efter min Overbevisning kan holdes uafbrudt aabent i saa lang Tid, uden at have et Personale, som er meget talrigere end Universitetsbibliotekets, og som kan stifte i flere Hold; dertil ere de baade legemlige og aandelige Krav, der stilles til Personalet i et Bibliotek, som benyttes saa meget som vort, for betydelige. Men selv om der kun var Tale om at holde aabent f. Eks. 4—5 Timer om Formiddagen og 4 Timer om Eftermiddagen, med en Mellemtid af 2—3 Timer, vilde det, særlig hvis det fordredes, at Eftermiddagsarbejdet skulde være af samme Art som Formiddagsarbejdet — efter min Mening være et ubilligt Forlangende, at det hele Arbejde skulde udføres af et og samme Personale. Der kan sikkert være grundet Tvivl om, hvor vidt ret mange, rent legemlig set, vilde kunne udholde dette Arbejde Aar efter Aar. Og dertil kommer — hvad der ikke maa lægges mindst Vægt paa — at et dagligt Arbejde ved Biblioteket paa 8—9 Timer fuldstændig vilde affætte de paagældende fra enhver anden Virksomhed. Maaften vil man finde,